

Het Gegeven Woord

Drs. A. B. Lam, pedagogisch doctorandus en leraar voor de Bijbelvakken aan de Christelijke Kweekschool „De Klokkenberg” te Nijmegen heeft het Nederlandse Onderwijs een grote dienst bewezen met zijn boek. „Het Gegeven Woord” is een oase temidden van de vele literatuur inzake overdracht van de Bijbelse Geschiedenis aan de jeugd.

Naar mijn mening is dit boek ook zeer geschikt voor de leidster van de Christelijke Kleuterschool, die zich wil bezinnen op haar taak de kleuter met de Bijbelse Boodschap in aanraking te brengen.

De Bijbel is „erzählte Lehre” — geloofsonderricht — in verhaalvorm, (p. 25), de evangeliën zijn tendens-geschriften en geen biografieën van Jezus.

Drs. Lam wil het Woord aan het woord laten en afrekenen met dierbare vertelschema's uit kinderbijbels, zoals het passe-partout: „God beloont de goeden”, en „God kan alles”. Dit wordt met vele praktische voorbeelden geadverteerd. Waar God met de zinen op weg gaat, daar is altijd sprake van heil, bewaring, redding. En nu is het maar de vraag of wij de verhalen en de wonderen uit de Bijbel zó weten te vertellen, dat de kinderen inderdaad God er uit leren kennen als de grote bevrijder en niet als de grote tovenaar. Het hangt van dit verschil in nuance af of onze vertelling een stukje thora bevat of niet meer dan een boeiend sprookje is.

De God van de Bijbel openbaart zich niet in tijdloze sprookjes, maar in de levende, voortschrijdende geschiedenis van mensen, van vaders en zonen de kleinzoenen. Het geheim van zijn wezen komen wij pas op het spoor als wij de daden tellen, waarmee hij leidend en bevrijdend en richtend ingreep in Israëls volksbestaan. Wie dat eenmaal gezien heeft pleegt geen vivisectie meer op de Bijbel, maar hij slaat als verteller nauwlettend acht op het Bijbels zinsverband.

De Bijbel is niet een boek met „losse” verhalen, maar één doorlopende geschiedenis van Gods komen tot Israël en via Israël tot ons. De geschiedenis is dan tegelijkertijd heilsgeschiedenis. Het is de geschiedenis van ons heil!

Drs. Lam wil in dit boek allereerst een bijbels-theologische verantwoording geven.

Hij houdt zich bezig met centrale vragen en met „sleutelwoorden” uit de Bijbel en ontwerpt in Hoofdstuk V een leerplan.

Wie vertelt moet het bijbels a.b.c. kennen! Bijbelse geschiedenis kan slechts op een Bijbelse manier verteld worden, daarom moet aan de Bijbelvertelling een toegevoegde Bijbelstudie vooraf gaan.

Dr. J. van der Werf's „Oefeningen in het Leerhuis” wordt hartelijk aanbevolen maar met de leergang-opbouw volgens de structuur van het kerkelijk jaar is Drs. Lam het niet eens!

Op blz. 140 en 141 worden diverse handboeken genoemd voor de onontbeerlijke Bijbelstudie, door Lam omschreven als: „spoorzoeken en

wichelroedelopen in het land van heil en zegen".

Voor de voorbereiding van de Bijbelvertelling (H.VII en VIII) worden belangrijke praktische adviezen gegeven. Geen enkele kinderbijbel durft de auteur zonder meer aan te bevelen, „maar als ik kiezen moest, dan geef ik juist vanwege haar soberheid en tekstgetrouwheid beslist de voorkeur aan de Bijbel voor de kinderen van Dr. J. L. Klink". (p. 172).

Tenslotte worden enkele verwerkingsmogelijkheden behandeld, die op zichzelf niet zoveel nieuwe perspectieven bieden.

Wie zijn Bijbelonderwijs en zijn persoonlijk geloofsleven wil verrijken, zal dankbaar zijn als hij iets tot zijn geestelijk eigendom heeft kunnen maken van „Het Gegeven Woord" — Bijbelse geschiedenis op de Lagere School — geschreven door Drs. A. B. Lam. De 2e druk van het boek is dit jaar verschenen bij het Boekencentrum te 's-Gravenhage.

Prijs f 9,25.

Utrecht

A. E. VAN EEDEN

Revolutie in het Nederlandse Kleuteronderwijs?

Maya Pines heeft met haar boek „Kinderen kunnen méér" — de ondertitel luidt: Opzienbarende resultaten bij het „onderwijs" aan baby's en kleuters — een knuppel in het onderwijs-hoenderhok geworpen.

Is het gewenst om baby's en kleuters „onderwijs" te geven, dus kinderen van 0 tot 6 jaar te leren lezen, schrijven en rekenen?

De kleuter-establishment zegt: „Neen, dat is kindervivisection, vang ze liefdevol op, maar lezen, schrijven en rekenen is er bij ons niet bij!"

De Amerikaanse journaliste Maya Pines — zelf moeder van twee kinderen — denkt er anders over. Haar boek „Revolution in learning", vertaald door Louky Hoos en bewerkt door de Utrechtse lector in de ontwikkelingspsychologie Dr. G. A. Kohnstamm, brengt ons in aanraking met de modernste opvattingen inzake kleuteronderwijs en kleuteropvoeding in Amerika.

Wat de mens in zijn leven bereikt, hangt voor een belangrijk deel af van wat hij voor zijn vierde levensjaar heeft geleerd. Baby's en peuters moeten dus intellectueel *gestimuleerd* worden, vooral de kinderen uit sociaal belemmerde gezinnen, o.a. door verrijkings- of compensatie-programma's.

Het leervermogen van kleuters is tot dusver enorm onderschat. De talenten van het kind moeten vanaf zijn geboorte systematisch worden ontwikkeld, aangepast aan individuele behoeften.

Hoewel Piaget veel van deze „opzienbarende" gegevens in de dertiger jaren al publiceerde, zijn ze in de U.S.A. pas kort geleden herontdekt door psychologen als Bruner, Hunt, Kirk, Moore.

Het gebrek aan geschikte dagverblijven vormt in de U.S.A. één van de grootste belemmeringen voor de ontwikkeling van de kinderen.

We moeten ons veel meer gaan richten op de zeer jeugdige kinderen, want daar begint de echte democratisering van het onderwijs en de maatschappij. Preventieve methoden moeten voor het vierde jaar toegepast worden, want baby's en kleuters zijn de meest originele „denkers"

en de beste linguisten. Dit wordt aangetoond aan de hand van Piaget's intelligentiefasen. Tijdens de preconceptuele periode (tot plm. 4 jaar) construeert het kind symbolen en leert het de taal.

Nu verwijt Bruner aan Piaget, dat hij ons prachtige beschrijvingen gegeven heeft van de cognitieve ontwikkeling, maar dat hij nooit onderzocht heeft wat er gebeurt als je een kind opzettelijk bepaalde dingen onthoudt, noch wat er gebeurt als je probeert zijn omgeving juist te verrijken! Het kind moet gestimuleerd worden om te handelen, te zien en te symboliseren (p. 40).

Hunt ziet als één van de grootste uitdagingen van onze tijd het vinden van methoden om de intelligentie van de mens te verhogen. We waken wel vanaf de wieg over het lichamelijk welzijn en zorgen voor het beste voedsel, maar nu zullen we ook de *verstandelijke* ontwikkeling reeds vroeg moeten stimuleren en controleren.

Maya Pines staat uitvoerig stil bij de *snelkookplanmethodes* van Engelmann en Bereiter. Professor Carl Bereiter bezocht in 1968 ons land en maakte kennis met het Nederlandse „snelkookplan” dat op diverse Utrechtse en Amersfoortse kleuterscholen onder leiding van het Pedagogisch Instituut van de R.U. te tricht wordt uitgevoerd. Bereiter is van mening dat de kinderen door deze methode moreel enorm worden gesteund, want door dit inhaalprogramma gebeurt iets wonderbaarlijks met hun zelfvertrouwen.

Dit behoeft helemaal niet op een militaristische voortdrijvende manier te geschieden, maar het vroege onderwijs kan op een rustige manier de kinderlijke vaardigheden ontwikkelen. Prof. Moore heeft dit aangetoond met zijn sprekende schrijfmachine, waarop kinderen van 3 en 4 jaar hebben leren schrijven, lezen en dichten. Moore's methode opent perspectieven voor verschillende soorten geretardeerde en op een andere manier gehandicapte kinderen, dus niet alleen voor normale kinderen. Hij kan ook gebruikt worden bij het onderwijs in vreemde talen aan studenten van alle leeftijden (p. 73).

Het gevolg is dat de Amerikaanse grote industrieën zich aan het voorbereiden zijn om het terrein van opvoeding en onderwijs met computers en ander automatisch materiaal te gaan veroveren, maar Moore handhaast gelukkig de uniciteit van de lerende persoon!

Dewey en Kilpatrick hebben in de U.S.A. Montessori altijd zoveel mogelijk tegengewerkt, maar Nancy McCormick Rambusch en Mevrouw Hopkins zorgden voor een nieuwe Montessori-opleving in Amerika (p. 88).

Zo werd veel van wat Montessori zestig jaar eerder had ontdekt weer modern; b.v. de niet in klassen ingedeelde lagere school, het belang van de eerste levensjaren, de noodzaak de aandacht van het kind vast te houden.

Het Montessori-systeem bleek bijzonder geschikt te zijn voor Amerikaanse kinderen, die meestal uit gezinnen komen waar alles om de kinderen draait met het gevolg dat ze veel onafhankelijker en vitaler zijn.

Voor de situatie van het kleuteronderwijs in Nederland is interessant wat Dr. Martin Deutsch constateerde bij zijn leerprogramma voor cultuureel benadeelde kleuters. In een groeps-situatie wordt erg weinig ge-

leerd! (p. 101).

Daarom moeten de klassen verdeeld worden in steeds kleinere eenheden, zodat er bijna individueel onderwijs wordt gegeven! (Hoera, het leven begint bij 40, hoor ik U roepen!) Gordon verzucht dat het eigenlijk een schande is dat wij niet eerder deze methoden van aanvullend en *compenserend onderwijs zijn gaan gebruiken* (p. 107).

De wetenschap heeft de baby ontdekt, Eureka!

Bruner, die het eerste levensjaar de boeiendste periode van het menselijk leven vindt, meent, dat het zeer jonge kind veel meer kan onderscheiden dan wij altijd hebben gedacht. Het grootste gevaar voor het kind is de afwezigheid van één of andere stimulering. Schommelwiegen met bijbehorende mobiles kunnen de verstandelijke ontwikkeling van het kind verrijken! (p. 125).

Het effect van het sociale milieu is in het eerste jaar al zichtbaar.

In de taal ligt een leerplan verborgen, het kind is in zijn taalexplosie productief werkzaam. Iedere faze in de taalontwikkeling kan vergeleken worden met een nieuw programma voor de computer van het kind, nl. zijn hersenen! (p. 133).

De Rus Vygotsky wordt geciteerd, die beweerde, dat de rol van de taal verandert als het kind ouder wordt. De taal wordt langzamerhand geïnternaliseerd en als instrument voor het denken gebruikt. (Dit is de inwendige taal) (p. 134).

Het in het milieu gebruikte taalpatroon is van enorm belang. Taal is een instrument dat je verandert als je het gebruikt, zegt Bernstein.

De cognitieve ontwikkeling is dan ook in hoge mate afhankelijk van de vroege cognitieve relaties tussen moeder en kind.

Taalopvoeding is dus uiterst belangrijk, vooral kinderen uit lagere milieus moeten zo vroeg mogelijk leren lezen, anders wordt hun achterstand steeds maar groter. (p. 144). Interessant is de overeenkomst in de opvatting van Prof. Rosenbloom te Minnesota en van Prof. Dra. Bladergroen te Groningen, t.a.v. de noodzaak baby's en kleuters vroeg te laten experimenteren ter bevordering van de begripsvorming van het kind. Rosenbloom, professor in de wiskunde, vermoedde dat veel problemen waarmee zijn studenten te kampen hadden waren ontstaan in de kleuterperiode. Hij blijdt dat hij zich geleidelijk van de universiteit naar de kleuterschool heeft opgewerkt (!).

Hij stelde een geïntegreerd leerplan voor het wiskunde-onderwijs op van de kleuterschool af tot halverwege de middelbare school in het kader van het Minnemast-programma, waarbij de creativiteit en de intelligentie werden „losgemaakt”. Minnesota School Mathematics and Science). Thans stelt hij een wiskunde-programma samen voor drie- en vierjarigen! In het slothoofdstuk constateert Dr. Kohnstamm, dat de theorieën van Piaget, Bruner en Hunt in Nederland nauwelijks bekend zijn en dat de schaarse artikelen over opzettelijke cognitieve ontwikkeling in het tijdschrift „Kleuterwereld“ altijd gevolgd worden door vermanende en bezorgde uitspraken van onze kleuter-establishment! (p. 174) (Arme redactie van Kleuterwereld!).

De kleuter-establishment zit hier rustig te waken over een goed functi-

onerend systeem en raakt alleen maar in paniek als men voorstelt om de leerplicht met vijf jaar te laten beginnen en de vijfjarigen in het basisonderwijs op te nemen. De Nederlandse kleuter leert niet lezen — daar zorgt onze kleuter-establishment wel voor — ondanks „Het Verborgen Talent” van Prof. Dr. F. van Heek en de onderzoeken met de Utrechtse Taalniveau Test (Utant).

De taalontwikkeling behoort tot de dingen die op de Nederlandse kleuterscholen niet bijzonder veel aandacht krijgen: het waarnemen en het handelen staan centraal, maar niet het mondelijke taalgebruik en taalverstaan, meent Kohnstamm. Zijn kritiek is niet mals!

Of dit echter zo algemeen gesteld kan worden valt m.i. te betwijfelen, maar het is van onschabare waarde dat dit boek ons eens duidelijk attendeert op de gevaren van een achterblijvende taalontwikkeling en de mogelijkheden van inhale programma's.

Wat Maya Pines U laat lezen is voor ons nieuw en dit boeiende, levendige verslag *mag niet* ongelezen blijven door leidsters van het Kleuteronderwijs. Er is veel goeds bereikt in het Ned. Kleuteronderwijs maar het gevaar van „establishment” is inderdaad niet denkbeeldig. We mogen Maya Pines, de Amerikaanse „brein-bouwers” en dr. Kohnstamm dankbaar zijn dat zij eens hard aan de bel van ons kleuteronderwijs getrokken hebben! Maar hoe nu verder? Want waar begint kleuteronderwijs nu eigenlijk als we „democratisering van het onderwijs” voorstaan?

Gaarne beveel ik U ter lezing aan:

Maya Pines: „Kinderen kunnen méér” een uitgave van Zomer en Keuning — Wageningen — prijs f 13,90.

Utrecht

A. E. VAN EEDEN

BIBLIOGRAFISCHE NOTITIES

10. GESCHIEDENIS VAN OPVOEDING EN ONDERWIJS. VERGELIJKENDE OPVOEDKUNDE. SCHOOLWETGEVING. UNIVERSITEIT.

ABMA, E.

Wageningse eerstejaarsstudenten 1965. Dl. 1. Enkele achtergronden van de studiekeuze. Wageningen, Landbouwhogeschool; afd. sociale wetenschappen, 1967. 66 blz. lit. opgn., tabn. Bulletin; no. 27 (O. en W.)

ADETORO, J. E.

The Handbook of education in Nigeria. 3rd edition, Ibadan, 1966. (P.I.-U.)

ADULT EDUCATION and television

A comparative study in Canada by L. Miller, Czechoslovakia by C. Tahy and Japan by K. Hatano. Ed. and with a commentary by Brian Groombridge. London, 1966. 143 blz. (K.B.)

ARTZ, F. B.

The development of technical education in France, 1500-1850. Cambridge, Mass., 1966. 274 blz. (K.B.)

ASHBY, E.

Universities: British, Indian, African. A study in the ecology of higher education. In ass. with M. Anderson. London, 1966. 558 blz. (K.B.)

BALLAUFF, THEODOR

Schule der Zukunft. 2. erw. Aufl. Bochum, 1965. 90 blz. (K.B.)

BARON, G.

Society, schools and progress in England. Oxford, 1965, 228 blz. (K.B.)

BAYLES, ERNEST E. and BRUCE L. HOOD

Growth of American educational thought and practice. New York, 1966. 305 blz. Met afbn., facs., en portn. (K.B.)

Begabungsförderung und Schule.

Her. T. Ballauf, H. Hettwer. Darmstadt, 1967. (P.I.-U.)

Bildung als Wagnis und Bewährung.

Eine Darstellung des Lebenswerkes von Kurt Hahn. Hrsg. Herman Röhrs, Heidelberg, 1966. (P.I.-U.)

BROK, M. F. A.

Wat moet ik met de mammoet? Praktische wegwijzer in het nieuwe voort-

gezet onderwijs. Utrecht, 1968. 160 blz. (K.B.)

BROOK, G. L.

The modern university. London, 1965, 192 blz. (K.B.)

BURGER, R.

Das humane Gymnasium. Zur Hygiene und Psychohygiene der höheren Schule. Freiburg, 1964. 150 blz. (K.B.)

CARTER, J. R.

The legal framework of educational planning and administration in East-Africa, Kenya, Tanzania, Uganda. Paris, 1966. 32 blz. (K.B.)

CASTLE, E. B.

Principles of education for teachers in Africa. Nairobi, 1965. 158 blz. (K.B.)

Children and their primary schools.

A report of the Central Advisory Council for education. Chairman Bridget Plowden. London, 1967. (Plowden Report). (P.I.-U.)

CHURCH and state in education. Joint editors:

G. Z. F. Bereday and J. A. Lauwers. London, 1966. 386 blz. (K.B.)

COETSIER, P. en A. BONTE

Topografie van het beschikbaar begaafdheidspotentieel in België en ruimtelijke verschillen in scolarisatiepatroon. Gent, 1966. (K.B.)

Council, The Scottish, for research in Education.

Abstracts; Documentation Centre for Education in Europe. Strasbourg, 1966. (P.I.-U.)

Council, The Scottish, for research in Education

Thirty-eight annual report 1965-1966. Edinburgh, 1966. (P.I.-U.)

CURLE, A.

Planning for education in Pakistan. A personal case study. London, 1966. 208 blz. (K.B.)

CURRICULUM improvement and educational development.

(Paris), O.E.C.D. (1966). 79 blz. lit. opgn., tabn. Modernizing our schools. (O. en W.)

DAHLLÖF, URBAN, SVEN ZETTERLUND und HENNING OBERG

Secondary education in Sweden. A survey of reforms. Ed. T. Carle. Uppsala, 1966. (P.I.-U.)

DOHERTY, C. M. and G. A. MALE

Education in Spain; educational data. (Washington) U.S. Department of health, education and welfare, (1966), 36 blz. bibliogr., tabn. (O. en W.)

DOUGLASS, H. P.

Social studies. From theory to practice in elementary education. Philadelphia, 1967. (P.I.-U.)

EDMONDS, E. L.

School inspection of the future; community service survey, London, Schoolmaster publishing co., (1966) 24 blz. lit. opgn. (O. en W.)

EDUCATION. Higher - in Australia.

Ed. by E. L. Wheelwright. Melbourne, 1965. 408 blz. (K.B.)

EDUCATION in Britain.

(London, Central office of information, 1966). IV, 91 blz. afbn., lit. opgn., tabn. (O. en W.)

EDUCATION nouvelle et monde moderne

Publ. sous la dir. de G. Mialaret. Paris, 1966. 171 blz. (K.B.)

EDUCATION and training in the developing countries. The role of U.S. foreign aid. Ed. by W. Y. Elliott. New York, 1966. 399 blz. (K.B.)

EDUCATION and international life.

Joint editors: G. Z. F. Bereday and J. A. Lauwers. London, 1964. 493 blz. (K.B.)

EDUCATION in Japan.

A graphic presentation. Tokyo, 1964. 148 blz. Met afbn. en krtn. (K.B.)

EDUCATION in Japan

Journal for Overseas. abb. met ingang van 1966, volume I. The Intern. Educ. Research Inst. Hiroshima University. (P.I.-U.)

EDUCATION in the U.S.S.R.

A collection of readings from soviet journals. Ed. Fred. Ablin. Vol. I en II. New York, 1963. (P.I.-U.)

EMPFEHLUNGEN und Gutachten des Deutschen Ausschusses für das Erziehungs- und Bildungswesen 1953-1965. Gesamtausgabe. Stuttgart, 1966. 1062 blz. (K.B.)

ENSEIGNEMENT. L' - est-il vraiment rentable?

Paris, 1966. 159 blz. Met afbn. en facs. (K.B.)

Erziehung und Unterricht im Mittelalter

Besorgt von Eugen Schoelen. Paderborn, 1965. (P.I.-U.)

FOSTER, PHILIP

Education and social change in Ghana. Chicago etc., 1965. 322 blz. (K.B.)

FRASER, W. R.

Residential education. Oxford, 1968. (P.I.-U.)

FREUDENTHAL-LUTTER, S. J. C.

Naar de school van morgen. Alphen a/d Rijn, 1968. (P.I.-U.)

FROM SCHOOL to university.

Cambridge, Advisory centre for education, 1967. 31 blz. lit. opgn., tabn.
In: Where; 1967 supplement 7. (O. en W.)

FROST JR., S. E.

Historical and philosophical foundations of Western education. Columbus,
Ohio, 1966. 541 blz. (K.B.)

FÜHR, CH.

Schulversuche 1965/66. Weinheim, 1967. (P.I.-U.)

FUNDAMENTALS of education planning. Paris, 1967. (K.B.)

Geography and Education.

Department of Education and Science. London, 1966. (P.I.-U.)

GIELEN, JOS J.

Naar een nieuwe katholieke school. Een bijdrage tot het vraagstuk van het
katholieke van de katholieke school. 's-Hertogenbosch, 1966. (P.I.-U.)

GOLDMANN, K.

Verzeichnis der Hochschulen (und hochschulartigen Gebilde sowie ihrer
Vorläufer und Planungen in deutsch- und gemischtsprachigen Gebieten
unter besonderer Berücksichtigung ihrer (Haupt-) Matriklen. Ein Versuch).
Neustadt a.d.A., 1967. 411 blz. (K.B.)

HALLS, W. D.

Society, schools and progress in France. Oxford, 1965. 194 blz. (K.B.)

HAVIGHURST, R. J. and J. ROBERTO MOREIRA

Society and education in Brazil. Pittsburgh, 1965. 263 blz. (K.B.)

HENTIG, H. VON

Universität und Höhere Schule. Gütersloh, 1967. 96 blz. (K.B.)

HOLLEMAN, J. W. en R. R. GRAS

Het studentenmentorensysteem. Een introductiemethode. Utrecht, 1968. (P.I.-U.)

HONIG, ELISABETH

Die französischen Schulreformen nach dem zweiten Weltkrieg im Spiegel der pädagogischen Fachpresse Frankreichs. Ratingen b. Düsseldorf, 1964. 460 blz. (K.B.)

HUNTER, S. LESLIE

The scottish educational system. Oxford, 1968. (P.I.-U.)

HUSÉN, TORSTEN - GUNNAR BOALT

Bildungsforschung und Schulreform in Schweden. Stuttgart, 1968. (P.I.-U.)

INGENKAMP

Die Schulpsychologischen Dienste in der Bundesrepublik Deutschland. Weinheim, 1966. (P.I.-U.)

Interimrapport inzake het universitair onderzoekbeleid. Commissie algemene vraagstukken wetenschappelijk onderzoek. (P.I.-U.)

JOUSSELLIN, JEAN

Frankreichs Junge Generation. (P.I.-U.)

KARL-MARX-UNIVERSITÄT Leipzig 1409-1959;

Beiträge zur Universitätsgeschichte. Bnd. 1. Leipzig, Verlag Enzyklopädie, (1959). VIII, 584 blz. lit. opgn. prt., tabn. (O. en W.)

KARL-MARX-UNIVERSITÄT Leipzig 1409-1959.

Beiträge zur Universitätsgeschichte. Bnd. 2. Leipzig, Verlag Enzyklopädie, (1959). IV, 624 blz., afbn. lit. opgn. prtn., tabn. (O. en W.)

KAZAMIAS, A. M.

Politics, society and secondary education in England. Philadelphia, 1966. 381 blz. (K.B.)

KERR, C.

The uses of the university. Cambridge, Mass., 1964. 140 blz. (K.B.)

KLEUTERSCHOOL. De — en haar plaats in de totaliteit van de samenleving. Verslag van de conferentie voor personelen van chr. kleuterscholen gehouden op 23, 24 en 25 febr. 1967 te Beekbergen. 's-Gravenhage, 1967. 35 blz. (K.B.)

KLEYN, H. L.

De organisatie van een universiteit uit: solaire reflexen, maart 1967. (P.I.-U.)

LANSINK, H. G. J.

Studie en onderwijs in de Nederduitse provincie van de Karmelieten gedurende de Middeleeuwen. Nijmegen, 1967. 355 blz. (K.B.)

LANTZ, D. L.

The effect of reinforcement of pupil teacher relationship in a free response situation of Minnesota. New Jersey, 1967. (P.I.-U.)

LAURET, A. M.

Per imperatief mandaat. Bijdrage tot de geschiedenis van onderwijs en opvoeding door katholieken in Nederland, in het bijzonder door de Tilburgse Zusters van liefde. Tilburg, 1967. 454 blz. (K.B.)

Lectures and methodological essays on educational planning. Human resources development. Bergneustadt, 1964. (P.I.-U.)

LEMPERT, W.

Gewerbelehrerbildung und Schulreform. Heidelberg, 1965. (P.I.-U.)

LINDE, H.

Die Tagesschule. Tagesheimschule, Ganztagschule, offene Schule. Heidelberg, 1963. (P.I.-U.)

LIU, B. A.

Estimating future school enrolment in developing countries. A manual of methodology. Paris, 1966. 156 blz. (K.B.)

MAANEN, G. H. O. VAN

Geschiedenis van de internationale studentenbeweging 1945-1965. 's-Gravenhage, Stichting internationaal documentatie- en informatiecentrum, (1966). 250 blz. bibliogr. (O. en W.)

MARRIS, PETER

The experience of higher education. London, 1964. 220 blz. (K.B.)

MCDOWELL, L. C.

Vocational education and changing needs. A proposed comprehensive area vocational school to meet changing needs in Kentucky. Lexington, 1965. 82 blz. (K.B.)

MEUWESE, W. A. T.

Naar een meer rationeel onderwijssysteem. Z.pl. 1968. 19 blz. (K.B.)

MEYER, A. E.

An educational history of the Western world. New York, 1965. 516 blz. (K.B.)

MEYER, E.

Schulpraktikum. 1968. serie: Kamps päd. Taschenbücher. (P.I.-U.)

MIKAT, P. und H. SCHELSKY

Grundzüge einer neuen Universität. Zur Planung einer Hochschulgründung in Ost-Westfalen. Gütersloh, 1966. 94 blz. (K.B.)

MODEL. An Asian — of educational development. Perspectives for 1965-80. Paris, 1966. 126 blz. (K.B.)

MOUSTAKA, CALLOPE

Attitudes, sociometric status and ability in Greek schools. Paris, 1967. 151 blz. (K.B.)

NAIK, J. P.

Elementary education in India. The unfinished business. London, 1966. 165 blz. (K.B.)

NASLAG Nederlandse onderwijsstermen in vijf talen; een eerste alfabetische verzameling van onderwijskundige termen in hoofdzaak gebaseerd op de organisatie van het Nederlandse onderwijsstelsel; samengesteld door N. A. van Duyvendijk. ('s-Gravenhage, Staatsuitgeverij, 1966). IV, 295 blz. (O. en W.)

NITSCH, W.

Hochschule deel VIII: Gesellschaft und Erziehung. Heidelberg, 1967. (P.I.-U.)

NOORDAM, N. F.

Inleiding in de historische pedagogiek. Groningen, 1968. (P.I.-U.)

OLIVA, P. F.

The secondary school today. Cleveland, 1967. (P.I.-U.)

ONTMOETING, De, van kind en wereld in het basisonderwijs; inleiding, syllabi, praeadviezen; conferentie van de Werkgemeenschap voor vernieuwing van opvoeding en onderwijs w.v.o. op 13-15 oktober 1966 in het Evert Kupersoord te Amersfoort. (Amersfoort 1966). 43 blz. (O. en W.)

ORGANIZATION. The - of educational research.

Comparative education study, Geneva, 1966. 171 blz. (K.B.)

PAEDAGOGICA Europaea; the European yearbook of educational research. Vol. 2, 1966. Amsterdam, enz. Elsevier, (1966). XIV, 339 blz. grafn., lit. opgn., statn., tabn. (O. en W.)

PEDLEY, F. H.

The Pergamon guide to the educational system in England and Wales. Ox-

ford, 1964. 249 blz. (K.B.)

PEETERS, H. F. M.

Kind en jeugdige in het begin van de moderne tijd (ca. 1500 - ca. 1650).
Hilversum, 1966. 359 blz. Met afbn. en facs. (K.B.)

PICHT, G.

Prognose Utopie Planung. Stuttgart, 1967. (P.I.-U.)

POIGNANT, R.

The relation of educational plans to economic and social planning. Transl.
from the French ms. Paris, 1967. 53 blz. (K.B.)

PONT, D.

Bantoe-onderwijs. Amsterdam, 1965. 12 blz. (K.B.)

PROBLEME der Hochschulerweiterung mit besonderer Berücksichtigung der
Universität Zürich.

Hrsg. von Karl G. Steiner. 2. Aufl. Teufen, 1967. 400 blz. Met afbn. en
krtn. (K.B.)

PROBLEMS and strategies of educational planning

Lessons from Latin America. Ed. by Raymond F. Lyons. Paris, 1965. 117
blz. (K.B.)

PROBLEMS. Organisational - in planning educational development. Paris,
1966. 110 blz. (K.B.)

PROSPECTIVE 8

L'enfant en l'avenir. P.U.F. Paris, 1961. (P.I.-U.)

PUBLICATIONS, recent, in social and behavioral sciences. A.B.S. Guide. Ox-
ford. (P.I.-U.)

RANG, A.

Der politische Pestalozzi. Frankfurt a. M., 1967. 281 blz. (K.B.)

READINGS in the economics of education. -

Textes choisis sur l'économie de l'éducation. A selection of articles, essays
and texts from the works of economists, past and present, on the relation-
ships between economics and education. Editorial advisory committee:
Mary Jean Bowman. Paris. 1968. 945 blz. (K.B.)

REINSMA, R.

Schoolen en schoolmeesters onder Willem I en II. Den Haag, 1965. 263 blz.
met afbn. (K.B.)

REPORT, thirtieth annual, of the New Zealand Council for educational

research. 1964-1965 Wellington, New Zealand. (P.I.-U.)

Report, uppsala university
The institute of education. (P.I.-U.)

RICHMOND, W. K.

Educational planning; old and new perspectives. London, Joseph, (1966). 256 blz. lit. opgn. reg., schema's, tabn. (O. en W.)

ROBBINS, LIONEL, CHARLES LORD

The university in the modern world, and other papers on higher education. London, 1966. (P.I.-U.)

ROHR, JEAN

Victor Duruy, ministre de Napoléon III. Essai sur la politique de l'instruction publique au temps de l'Empire libéral. Paris, 1967. 213 blz. (K.B.)

RÖHRS, H.

Schule und Bildung im internationalen Gespräch. Studien zur vergleichenden Erziehungswissenschaft. Frankfurt a. M., 1966. 231 blz. (K.B.)

ROLEFF, H. G.

Sozialisation und Auslese durch die Schule deel VII: Gesellschaft und Erziehung. Heidelberg, 1967. (P.I.-U.)

RUDMAN, H. C.

The school and state in the USSR. New York, 1967. 286 blz. (K.B.)

RUDY, WILLIS

Schools in an age of mass culture. An exploration of selected themes in the history of twentieth-century American education. Englewood Cliffs, N. J., 1965. 374 blz. (K.B.)

RÜHLE, O.

Idee und Gestalt der deutschen Universität. Tradition und Aufgabe. Berlin, 1966. 330 blz. (K.B.)

SASNETT, M. T. and I. SEPMEYER

Educational systems of Africa. Interpretations for use in the evaluation of academic credentials. Berkeley, 1966. 1550 blz. (K.B.)

SCHEMMER, C. W.

Verknoeid talent, de neurose van universiteit en hogeschool. Amsterdam 1968. 64 blz. (K.B.)

SCHLEE, HILDEGART

Erhard Weigel und sein süddeutscher Schülerkreis. Eine pädagogische Bewegung im 17. Jahrhundert. Heidelberg, 1968. 163 blz. (K.B.)

SCHOOLGEOUW. Het - voor lager onderwijs in Nederland, Engeland en Wales. 's-Gravenhage, 1966. 95 blz. Met afbn. (K.B.)

SCHOOL SYSTEMS

A guide. Strasbourg, 1965. 356 blz. (K.B.)

SCHOOLS, good for young children.

A guide for working with three-, four- and five-year-old children, New York, 1968. (P.I.-U.)

SCHULTZE, W., CH. FÜHR

Das Schulwesen in der Bundesrepublik Deutschland. Weinheim, 1967. (P.I.-U.)

SCHULZ, W., H. THOMAS

Schulorganisation und Unterricht deel VI: Gesellschaft und Erziehung. Heidelberg, 1967. (P.I.-U.)

SEABORNE, M. V. J.

Education. London, 1966. 203 blz. (K.B.)

SEIDENFADEN, F.

Die Pädagogik des jungen Herbart. Weinheim, 1967. (P.I.-U.)

SIMONS, DIANE

Georg Kerschensteiner. His thought and its relevance today. London, 1966. 152 blz. Met krt. en port. (K.B.)

SINGULE, F.

Das Schulwesen in der Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik. Weinheim, 1967. (P.I.-U.)

SMIT, GRETA G.

Het landbouwhuishoudonderwijs in Nederland. Ontstaan, ontwikkeling en betekenis. 1908-1965, 's-Gravenhage, 1966. (P.I.-U.)

Statistics, educational of the republic of China.

Ministry of Education, 1967. (P.I.-U.)

STEGER, H. A.

Die Universitäten in der gesellschaftlichen Entwicklung Latein-amerikas. Gütersloh, 1967. (K.B.)

STRUCTURE of university staff.

Schemes of academic hierarchy. Dictionary of terms. Strasbourg, 1966. 148 blz. (K.B.)

STRUYK, J. L.

Het h.a.v.o. en de opleiding leraren. Arnhem, Gelderse leergangen, 1967. 58 blz. (O. en W.)

Studieresultaten generaties 1946-66

P. E. H. Uphoff, R. R. Grass, J. H. A. de Vrede. Burg. Onderwijsresearch en studiestatist. dec. 1967. Utrecht. (P.I.-U.)

SWAAB, R. Z.

Aspecten van het pre-universitair onderwijs in West-Europa. Een studie op het gebied van de vergelijkende opvoedkunde. Met een woord vooraf van Ph. J. Idenburg. Groningen, 1967. 82 blz. (K.B.)

SWANEPoEL, CH. B.

'n Histories-pedagogiese evaluering van die Bantogemeenskapskool in Suid-Afrika. Pretoria, 1966. 142 blz. (K.B.)

TEACHERS abroad. Research in comparative education. Geneva, 1966. 110 blz. (K.B.)

Teaching history.

Published by: Department of Education and Science. London, 1966. (P.I.-U.)

TEWKSBURY, JOHN L.

Nongrading in the elementary school. Columbus. Ohio, 1967. (P.I.-U.)

THEORIE DER SCHULE

Versuch einer Grundlegung. Hrsg. von Hermann Röhrs. Frankfurt, 1968. (P.I.-U.)

TRENDS in education. London, 1966. (K.B.)

TROUILLET, BERNARD

Die Beobachtungsstufe im französischen Schulwesen. Frankfurt/Main, (P.I.-U.)

TROUILLET, B.

Das Niederländische Schulwesen. Struktur und Reform. Frankfurt a. M., 1967. (P.I.-U.)

TROUILLET, B.

Die Schwedischen Schulreformen. Frankfurt a. M., 1967. (P.I.-U.)

TROUILLET, B.

Die Vorschulerziehung in neun europäischen Ländern. Weinheim, 1968. (P.I.-U.)

UNIVERSITAT. Die - Bochum. Gesamtplanung.
Red. Reinold Knümann u.a. Stuttgart, 1965. 192 blz. Met afbn. en krt.
(K.B.)

UNIVERSITÄT. Die deutsche - im Dritten Reich.
München, 1966. 282 blz. (K.B.)

VELDE, I. VAN DER
Jean Jacques Rousseau Pedagoog. Een introductie, Amsterdam, 1967.
(P.I.-U.)

VERMOT-GAUCHY, M.
L'éducation nationale dans la France de 1975. Editions du Rocher, Monaco,
1965. (P.I.-U.)

VEYSEY, L. R.
The emergence of the American University. Chicago, 1965. 505 blz. (K.B.)

VIEWEGER, G.
Zur altersgemässen Einschulung. Weinheim, 1966. (P.I.-U.)

VOGT, H.
Gegenwartsprobleme der Sowjetpädagogik. Bildungsreform, kybernetische
Pädagogik, zweiter Bildungsweg. Braunschweig, 1964. 266 blz. (K.B.)

WAARDENBURG, J. D. J.
Les universités dans le monde arabe actuel. Documentation et essai d'inter-
prétation. Paris, 1966. 2 vol. (K.B.)

WARREN, H.
Vocational and technical education. A comparative study of present
practice and future trends in ten countries. Paris, 1967. 222 blz. (K.B.)

WETHINGTON, CH.
Attitudes and academic success. Lexington, 1966. 32 blz. (K.B.)

WILHELM, TH.
Theorie der Schule. Hauptschule und Gymnasium im Zeitalter der Wissen-
schaften. Stuttgart, 1967. (P.I.-U.)

WILLERS, G.
Das Bildungswesen der USA. Eine Gesamtdarstellung der Entwicklung
bis zur Gegenwart. München, 1965. 229 blz. (K.B.)

WILMINK, A. J.
Begeleiding van schoolkind en school. Proeve van een gecoördineerde
geestelijk hygiënische zorg en pedagogische hulpverlening. Utrecht, 1967.
303 blz. (K.B.)

WUNBERG, G.

Autorität und Schule. Mit einem Vorwort von W. Dirks. Stuttgart, 1966.
87 blz. (K.B.)

WIJNBEEK, H.

Het lager onderwijs in Noord-Brabant tussen 1830 en 1850 volgens de rapporten van de hoofdinspecteur. 's-Hertogenbosch, 1966. 48 blz. (K.B.)

ZUR Geschichte der Volksschule.

Hrsg. von Th. Dietrich und J. G. Klink. Bad Heilbrunn, 1964. (K.B.)

11. OPLEIDING VAN ONDERWIJZERS, LERAREN, GESTICHTSOPVOEDERS, ETC.

AUGUSTINUS, A.

Der Lehrer. Paderborn, 1964. (P.I.-U.)

AUSBILDUNG der Lehrer an Gymnasien.

Eine Dokumentation der Ständigen Konferenz der Kultusminister. Weinheim/Bergstrasse, 1963. 132 blz. (K.B.)

EDUCATION. The — and training of teachers.

Joint editors.: George Z. F. Bereday and J. A. Lauwers. London, 1963. (K.B.)

FRANK, BERNHARD, E. REHBERG und A. M. HOP

Untersuchungen zur Soziologie der Lehrer an berufsbildenden Schulen. Frankfurt a.M., 1965. (P.I.-U.)

Interimrapport van de commissie opleiding leraren.

Ingesteld op 31 december 1964, door de Minister van O. K. en W. (P.I.-U.)

KRECKLE, F.

Päd. Psych. für Gruppenleiter. München, 1967. (P.I.-U.)

KÜCHENHOFF, WERNER und WOLFGANG DALIBOR

Das Sozialpraktikum der Studierenden an pädagogischen Hochschulen. Berlin, 1962. (P.I.-U.)

Lehrerbildung, Die, im Spannungsfeld unserer Zeit.

Hrsg. Hermann Röhrs. Ratingen, 1965. (P.I.-U.)

LINDE, E. VAN DER en C. MOMMERS

Hospitanten op school. Tilburg, 1968. (P.I.-U.)

Program, International teacher development.

Rapport 1965/1966 door W. Danziger. (P.I.-U.)

RAPPORT van de Commissie ter bestudering van de toekomstige behoefte aan onderwijszers. Uitgebracht aan de Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen. 's-Gravenhage, 1967. 85 blz. (K.B.)

SCHAARDENBURG, J. VAN

Het begeleiden van leraren in hun functievervulling. Proeve van een situationele onderwijsvernieuwing in de lagere technische school. Eindhoven, 1967. 212 blz. (K.B.)

Study, The graduate, of education.

Report of the Harvard Committee. Cambridge, Mass. 1966. (P.I.-U.)

12. ONTWIKKELINGSPSYCHOLOGIE

ANDRIESSEN, H.

De groei van het geweten. Zeist/Arnhem, 1965. (P.I.-U.)

ARASTEH, A. REZA

Creativity in the life cycle. Leiden, 1968. (P.I.-U.)

ARNOLD, WILHELM

Begabung und Bildungswilligkeit. München, 1968. (P.I.-U.)

BALDWIN, A. L.

Theories of child development. New York, 1967. (P.I.-U.)

BECKETT, G. S. P.

Adolescents Out of Step. Detroit, 1965. (P.I.-U.)

CORBDZ, R. J.

Spätreife und bleibende Unreife. Zürich, 1966/67. (P.I.-U.)

Development Intellectual, Another Look.

Ed. H. A. Passow, R. R. Leeper. Washington, 1964. (P.I.-U.)

Development, Perceptual, in children.

Ed. by Aline H. Kidd and Jeanne L. Rivoire. New York, 1966. (P.I.-U.)

Development, The, of sex differences.

Ed. E. E. Maccoby. California, 1966. (P.I.-U.)

GABRIEL, JOHN

Children growing up. The development of children's personalities second edition. London, 1966. (P.I.-U.)

GROOT, A. DE

Elementair begrip van de psychologie. 2e druk. Haarlem, 1966. (P.I.-U.)

HETZER, H., L. BENNER, L. PÉJE

Kinderspiel im Freien. München/Bazel, 1966. (P.I.-U.)

HÖRMANN, H.

Psychologie der Sprache. Berlin, 1967. (P.I.-U.)

HUDSON, LIAM

Contrary Imaginations: a psychological study of the English schoolboy. London, 1966. (P.I.-U.)

Journal of child development.

Met ingang van 1 jan. 1965. Tokyo. (P.I.-U.)

KLEINHANS, W. H.

Stufen der ganzheitlichen Auffassung bei 2- bis 7-jährigen Kindern. Weinheim, 1966. (P.I.-U.)

KOCH, HELEN L.

Twins and Twin relations. Chicago, 1966. (P.I.-U.)

LEONT'EV, A. N.

Probleme der Entwicklung des psychischen. Berlin, 1967. (P.I.-U.)

LICHTENBERGER, W.

Mitmenschliches Verhalten eines Zwilingspaars in seinen ersten Lebensjahren. München, 1965. (P.I.-U.)

Looking forward to the seventies.

Ed. by Peter Bander. Gerrards Cross, 1968. (P.I.-U.)

MAHLING, FRIEDRICH

Die Psyche der Jugendlichen und das religiöse Moment in der Jugendpflege. Leipzig, 1913. (P.I.-U.)

MC.NEILL, E. B.

The concept of human development. Belmont, California, 1966. (P.I.-U.)

MEIERHOFER, MARIE und WILHELM KELLER

Frustration im frühen Kindesalter. Ergebnisse von Entwicklungsstudien in Säuglings- und Kleinkinderheimen. Bern, 1966. 259 blz. met afbn. (K.B.)

MOUSTAKAS, C. E.

Creativity and conformity. Princeton, New Jersey, 1967. (P.I.-U.)

MUSSEN, PAUL HENRY, JOHN JANEWAY CONGER and JEROME KAGAN

Child development and personality. 2nd. ed. (6th print). New York, 1967. 625 blz. (K.B.)

OERTER, R.

Moderne Entwicklungspsychologie. Donauwörth, 1968. (P.I.-U.)

O'GORMAN, GERALD

The nature of childhood autism. London, 1967. (P.I.-U.)

PATTERSON, G. R., R. A. LITTMAN, W. BRICKER

Assertive behaviour in children. A step toward a theory of aggression. Monographs nr. 113. Chicago, 1967. (P.I.-U.)

PIAGET, J.

Play dreams and imitation in childhood. New York, 1962. (P.I.-U.)

Problems of early infancy.

Transactions of the second Confer. March 1-2. 1948, New York. (P.I.-U.)

Psychologie et épistémologie génétiques.

Thèmes Piagétiens. Hommage à Jean Piaget avec une bibliographie complète de ses oeuvres. Paris, 1966 (P.I.-U.)

READINGS in child development and personality.

Ed. by P. H. Mussen, J. Janeway Conger and J. Kagan. New York, 1965. 480 blz. Met afbn. (K.B.)

RESEARCH in infant behavior: a cross-indexed bibliography. Ed. by Yvonne Brackbill. Baltimore, 1964. 281 blz. (K.B.)

STEEGE, F. W.

Untersuchungen zur motorischen Entwicklung 6-14 jähriger Kinder. Bonn, 1966. 206 blz. (K.B.)

STOFFER, H.

Die bedeutung der Kindlichkeit in der modernen Welt. München, 1964. (P.I.-U.)

STONE, L. J. and J. CHURCH

Beknopte ontwikkelingspsychologie. (vert. uit het Engels) Ned. bewerking door A. van Meerten. Amsterdam, 1967. (P.I.-U.)

Studies in Child Development.

11.000 Seven year-olds. By: M. L. Kellwer Pringle, N. R. Butler, R. Davie. London, 1966. (P.I.-U.)

Studies in cognitive growth.

A collaboration at the Center for cognitive Studies. J. S. Bruner, Rose R.

Olver, Patricia M. Greenfield a.o. New York, 1966. (P.I.-U.)

Study, The psychoanalytic of the child.

Ed. Ruth Eissler e.a. Volume XXI. New York, 1966. (P.I.-U.)

Über den Egozentrismus des Kindes.

Aebli, H., L. Montada, U. Schneider, B. Seiler. Stuttgart, 1967. (P.I.-U.)

WALKER, R. N.

Some temperament Araits in children as viewed by their peers, their teachers and themselves. Monographs nr. 115. Chicago, 1967. (P.I.-U.)

WIJN, J. F. DE, en J. H. DE HAAS

Groeidiagrammen van 1-25-jarigen in Nederland. Leiden, 1960. (P.I.-U.)

13. PEDAGOGISCHE PSYCHOLOGIE

AINSWORTH, M. D. SALTER

Infancy in Uganda. Infant care and the growth of love. Baltimore, 1967. (P.I.-U.)

ASPECTEN van de kleuteropvoeding; door C. Bal, W. J. Bladergroen, J. Boer e.a.: 2e dr. Groningen, Wolters, 1966. 226 blz. afbn., lit. opgn.

Oorspronkelijk verschenen onder de titel: De Wereld van de kleuter. (O. en W.)

AXLINE, V. M.

In search of self. Personality development in play therapy. Boston, 1964. (P.I.-U.)

BEIER, ERNST G.

The silent language of psychotherapy. Social reinforcement of unconscious processes. Chicago, 1966. (P.I.-U.)

BETTELHEIM, BRUNO

The empty fortress. Infantile Autism and the Birth of the Self. McMillan, London, 1967. (P.I.-U.)

CHAPMAN, A. H.

Management of emotional problems of children and adolescents. Philadelphia, 1965. (P.I.-U.)

DIRKZWAGER, A.

Intelligentie en schoolprestaties. Een empirisch onderzoek. Amsterdam, 1966. 188 blz. (K.B.)

DUMANN, H., G. SCHARF

Persönlichkeitsbildung im Gruppenunterricht. München, 1967. (P.I.-U.)

DUMONT, J. J.

De ontwikkeling van de intelligentie. Een monografie over de psychologie van J. Piaget. Nijmegen, 1966. 394 blz. Met afbn. (K.B.)

EERELMAN, J.

Kleuterhygiëne. 7e dr. Groningen. 1967. 196 blz. (K.B.)

ENTRETIENS sur les notions de genèse et de structure.

Centre culturel international de Cerisyla Salle, juillet-août 1959, sous la direction de Maurice de Gandillac, Lucien Goldmann et Jean Piaget. Paris, 1965. (P.I.-U.)

FOERSTER, FR. W.

Levenswandel. Een boek voor jonge mensen. Zwolle, ca. 1900. 4e dr. (P.I.-U.)

FRAIBERG, S. H.

The magic years. Understanding and handling the problems of early childhood. London, 1968. (P.I.-U.)

GÄDEKE, R.

Der Unfall im Kindersalter. Stuttgart, 1962. (P.I.-U.)

Gestaltauffassung und Gestaltwiedergabe im Kindesalter.

Mit Beiträgen von W. Breunig, H. Hörner, A. Kern und A. Eingel und zusammengest. von W. Breunig. Weinheim, 1967. (P.I.-U.)

GUILFORD, J. P.

The nature of human intelligence. New York, enz. 1967. (P.I.-U.)

HART DE RUYTER, TH.

Inleiding tot de kinderpsychologie. Ontwikkelingsbeeld van het normale en van het afwijkende kind. 5e dr. Groningen, 1966. 208 blz. Met afbn. (K.B.)

HEIDEMANN, I.

Der Begriff des Spiels und das ästhetische Weltbild. Berlin, 1968. (P.I.-U.)

HERMANS, H.

Motivatie en prestatie. Amsterdam, Swets en Zeitlinger, 1967. VII, 158 blz. lit. opgn. tabn. Proefschrift Nijmegen (O. en W.)

HERFF, E.

Schulreife als pädag. psych. Problem. München, 1967 - Basel. (P.I.-U.)

HETZER, H., L. BENNER und L. PÉE

Kinderspiel im Freien. Mit einem Vorwort von G. Grzimek. München, 1966. 48 blz. Met afbn. (K.B.)

KOHNSTAMM, G. A.

Piaget's analysis of class inclusion right or wrong? The Hague, 1967. (P.I.-U.)

KREITLER, H. und S. KREITLER

Die kognitive Orientierung des Kindes. München, 1967. 206 blz. (K.B.)

LANDMAN, W. A.

Enkele antropologies-ontalogiese momente van die eerste lewensjaar. 1966, Universiteit van Port Elisabeth. (P.I.-U.)

LANGEVELD, M. J.

Intelligence as an Educable Conglomerate. A. Synthesis. In: Human Development nr. 10, 22-26, 1967. (P.I.-U.)

LANGEVELD, M. J.

Das Selbstvertrauen als Wagnis. Sonderdruck aus Verstehen und Vertrauen. O. F. Bollnow zum 65. Geburtstag. Stuttgart. (P.I.-U.)

LEEUW-AALBERS, A. J. DE

Seksuele opvoeding in de verschillende levensfasen van het kind. Een psychologische uiteenzetting over het seksuele leven van het kind, voor ouders, opvoeders, artsen en sociale werkers. 3e dr., herz. en aangevuld door Th. Hart de Ruyter. Lochem, 1967. 86 blz. (K.B.)

MAIER, H. W.

Three theories of child development. The contributions of E. H. Erikson, J. Piaget, and R. R. Sears, and their applications. New York, 1966. (P.I.-U.)

METHODES, New, of thought and procedure.

Ed. by F. Zwicky and A. G. Wilson. Contributions to the symposium on methodologies, Pasadena, California, May 22-24, 1967. Berlin, 1967. (P.I.-U.)

MEYERS, H.

Die Welt der kindlichen Bildnerei. Witten, 1967. (P.I.-U.)

MIALARET, G.

L'apprentissage de la lecture. Étude psycho-pédagogique. Préf. de Jeanne Bandet. Paris, 1966. 125 blz. Met afbn. (K.B.)

MÜLLER, I., TH. MÜLLER und CHR. LICHTENBERG

Atemübungen mit Kindern. Stuttgart, 1965. (P.I.-U.)

MÜLLER, W. C.

Jugend. deel IV: Gesellschaft und Erziehung. Heidelberg, 1967. (P.I.-U.)

NEUHAUS, WILHELM

Der Aufbau der geistigen Welt des Kindes. 2. umgearb. und erw. Aufl. München, 1962. 246 blz. (K.B.)

NEWSON, J. and ELIZABETH

Four years old in an urban community. Chicago, 1968. (P.I.-U.)

NIXON, ROBERT E.

The art of growing, a guide to psychological maturity. New York, Random House. (P.I.-U.)

NIJKAMP, W. M.

Honderd jaar kleuter 1867-1967; uitgave van het honderdjarig jubileum van de Leidse kweekschool voor kleuterleidsters. IJmuiden, Vermander 1967. 160 blz., afbn., litt.opgn. Wereld van de kleuter no. 17. (O. en W.)

PETTER, G.

Die Geistige Entwicklung des Kindes im Werk von Jean Piaget. Mit einem Vorwort von Jean Piaget. Bern, 1966. 367 blz. Met afbn. (K.B.)

PINES, MAYA

Revolution in learning. The years from birth to six. New York, 1967. (P.I.-U.)

PRAAG, H. VAN

Compendium Psychologie. Noordhoff N.V., Groningen (P.I.-U.)

Progress in Clinical Psychology.

Volume VI. Ed. by Lawrence Edwin Abt and B. F. Riess. London, 1964. (P.I.-U.)

Psychologie der Erziehungsstile. Ed. Herrmann Theo. Göttingen, 1966. (P.I.-U.)

Psychologie, Pädagogische, der Bildungsinstitutionen.

Hrsg. von Kurt Brem. München, 1968. (P.I.-U.)

PSYCHOLOGY. The — of character development.

By Robert F. Peck, R. J. Havighurst, Ruth Cooper a.o., 2nd print. New York, 1962. 267 blz. (K.B.)

REY, A.

Les troubles de la memoire et leur examen psychometrique. Bruxelles 1966. (P.I.-U.)

SEEMAN, M.

Les troubles du langages chez l'enfant. Paris, 1967 (P.I.-U.)

SEILER, TH. B.

Die Reversibilität in der Entwicklung des Denkens. Stuttgart, 1968. (P.I.-U.)

STONES, E.

An introduction to educational psychology. London, 1966. 424 blz. (K.B.)

STRUCTUUR en functie van het bewustzijn.

Door W. Luypen, J. P. Schadé, B. Landheer en J. Broekman. Wassenaar, 1967. (P.I.-U.)

STÜCKRATH, FRITZ

Studien zur pädagogischen Psychologie. Braunschweig, 1965. 228 blz. (K.B.)

TEITELBAUM, PH.

Physiological Psychology. New Jersey, 1967. (P.I.-U.)

Theorie, a — of achievement motivation. Ed. John W. Atkinson. New York, 1966. (P.I.-U.)

Thinking, Logical, in children.

Research based on Piaget's theory. Ed. by I. E. Sigel and F. H. Hooper. New York, 1968. (P.I.-U.)

THORNDIKE, E. L.

Human learning. Cambridge, 1966. 206 blz. (K.B.)

TORRANCE, E. PAUL

Gifted children in the classroom. New York, 1967. (P.I.-U.)

WIT, J. DE

Balans en perspectief. Groningen, 1967. (P.I.-U.)

WOLFFHEIM, NELLY

Psychoanalyse und Kindergarten und andere Arbeiten zur Kinderpsychologie. Hrsg. von Gerd Biermann. München, 1966. 282 blz. (K.B.)

ZULLIGER, E.

Die Angst unserer Kinder. Zehn Kapitel über Angstformen, Angstwirkungen, Vermeidung und Bekämpfung der kindlichen Ängste. Stuttgart, 1966. 180 blz. (K.B.)

14. TESTS

ANALYSE van en predictiemogelijkheden met een differentiële geschiktheidsbatterij voor de overgang van het lager naar het secundair onderwijs. Door

L. Coetsier, Y. Ossola, P. Coetsier, e.a. Gent, 1966, 387 blz. (K.B.)

ANSTEY, EDGAR

Psychological tests. London, 1966. (P.I.-U.)

BRUS, B.

Een minuut test. Nijmegen, 1968. (P.I.-U.)

BRUS, B.

Schriftelijke opdrachten. Nijmegen, 1968. (P.I.-U.)

BUTCHER, H. J.

Sampling in educational research. Manchester, 1966. (P.I.-U.)

CHASE, C. I.

Elementary statistical procedures. New York, 1967. (P.I.-U.)

DAVIS, FREDERICK, B.

Item-analyse (vert. uit het Engels). Leuven, 1965, (P.I.-U.)

FERWOON, G. A.

Statistical analysis in psychology and education. New York, 1966. (P.I.-U.)

GROEN, M.

De voorspelbaarheid van schoolcarrières in het voortgezet onderwijs; twee longitudinale onderzoeken. Groningen, Wolters, 1967. XIV, 179 blz. lit. opgn., schema's, tabn. Proefschrift Universiteit Amsterdam. (O. en W.)

GROEN, M.

De voorspelbaarheid van schoolcarrières in het voortgezet onderwijs. Twee longitudinale onderzoeken. Groningen, 1967. 179 blz. (K.B.)

GULLIKSEN, H.

Theory of mental tests. New York, 1950. (P.I.-U.)

LANGEVELD, M. J.

Over de voorbereiding van het gebruik van exacte methoden in bewerking en interpretatie van psychologische onderzoeken. Amsterdam, 1967. (P.I.-U.)

LANGEVELD, M. J.

The columbus. Picture analysis of growth towards maturity. Transl. b. G. Uildriks. Basel, 1969. (P.I.-U.)

LEWIS, D. G.

Experimental design in education. London, 1968. (P.I.-U.)

MacCoulough, Celeste en Loche Van Atta.

Statistical Concepts. A program for selfinstruction. McGraw Hill, New York, 1963. (P.I.-U.)

MANGOLD, W.

Empirische Sozialforschung, deel II: Gesellschaft und Erziehung. Heidelberg, 1967. (P.I.-U.)

MCCARTHY, JAMES J. and SAMUEL A. KIRK

The construction, standardization and statistical characteristics of the Illinois test of psycholinguistic abilities. 1963. (P.I.-U.)

MEYERS, JEROME

Fundamentals of experimental design. Boston, 1966. (P.I.-U.)

MULRY, R. C.

The testing situation as a positive source of influence. New Jersey, 1967. (P.I.-U.)

REVERS, W. J. und K. TAEUBER

Der thematische Apperzeptionstest. Bern, 1968. (P.I.-U.)

RIEMSDIJK, J. van

Geschiedenis en Perspektieven van de Rorschach. Utrecht, 1966. Proefschrift. (P.I.-U.)

RÖHRS, HERMANN

Forschungsmethoden in der Erziehungswissenschaft. Stuttgart, 1968. (P.I.-U.)

SCHACHTEL, E. G.

Experiential foundations of Rorschach's test. London, 1967. (P.I.-U.)

SHAW, M. E., J. M. WRIGHT

Scales for the Measurement of Attitudes. New York, enz. 1967. (P.I.-U.)

SCHOOLTOETSEN. Amsterdamse-

Verslag van het eerste onderzoek 'L.O.-schooltoets Amsterdam, 1966'. Groningen, 1967. 174 blz. (K.B.)

SCHRIJVER, J.

Leerboek der grafologie. 4e dr. herz. en bijgew. door J. Slikboer. Amsterdam, 1965. (K.B.)

STORM, G. J.

Ontwikkeling van het ruimtelijk zien. 40 voorwerpen volgens afbeelding in handleiding op te bouwen met houten blokjes. Den Haag, 1965. (P.I.-U.)

Studies, Selected, on the Illinois test of psycholinguistic abilities.

By Dorothy J. Sievers, James J. MacCarthy and James L. Olson. z.pl. 1963. (P.I.-U.)

TORGERSON, WARREN S.

Theory and methods of scaling. 6th pr. New York, 1965. (P.I.-U.)

TYLER, R. W., R. M. GAGONE, M. SCRIVEN

Perspectives of curriculum Evaluation. Chicago, 1967. (P.I.-U.)

WECHSLER, DAVID

Wechsler Intelligence Scale for Children. (W.I.S.C.) Manuel. New York, 1949. (P.I.-U.)

WISEMAN, S.

Reporting research in education; 2nd. impression. (Manchester, Manchester university press, 1966). 23 blz. bibliogr., (O. en W.)

15. ALGEMENE EN BIJZONDERE DIDAKTIEK

AMIDON, E., E. HUNTER

Improving Teaching. The analysis of Classroom Verbal Interaction. New York, 1966. (P.I.-U.)

Analyses of concept learning ed. H. I. Klausmeier, Ch. W. Harris. New York, London, 1966. (P.I.-U.)

ANDERSON, VERA DIECKMAN

Reading and young children. New York, 1968. (P.I.-U.)

ARASTEH, A. REZA

Teaching through research. Leiden, 1966. (P.I.-U.)

AUËR, S.

School, natuurwetenschap en maatschappij; een proeve van een didactisch model ten behoeve van het onderwijs in de natuurwetenschappen en meer speciaal dat in de natuurkunde; uitgegeven in opdracht van de Stichting onderwijs oriëntatie, 1966. 318 blz. Proefschrift Universiteit Amsterdam (O. en W.)

BAIR, M., R. G. WOODWARD

Team teaching. In action. Boston, 1964. (P.I.-U.)

BARTSCH, E.

Die Bedeutung des Unterrichtstages in der Produktion für die Entwicklung und Förderung der Hilfsschüler. Berlin, 1967. (P.I.-U.)

BEWEGENDE kunst en beweeglijk kunstonderwijs. Utrecht, Bijleveld, 1967.

87 blz. Dr. E. Boekmanstichting; verslag conferentie 11-12 november 1966.
(O. en W.)

BIESTER, W.

Werkunterricht, Begründung und Praxis. Bochum, 1968. (P.I.-U.)

BLANKEN, W.

Het spreken in de kleuterschool. 4e dr. Groningen, 1965. 80 blz. met afbn. (K.B.)

BOND, G. L. and M. A. TINKER

Reading difficulties. Their diagnoses and correction. New York, 1967.
(P.I.-U.)

BOTH, F. J.

Manuele vaardigheid, een oriëntatie. Groningen. (P.I.-U.)

BRINKE, DR. J. S. TEN

Een geprogrammeerde cursus Nederlandse schoolgrammatica in de praktijk. Groningen, 1967. (P.I.-U.)

BRYAN, J. H.

Actions speak louder than words. Princeton, New Jersey, 1968. (P.I.-U.)

CARPAY, J. A. M. en G. LINKER

Studielessen in Osdorp; verslag van de zg. S-2 uren van de brugklassen van de Osdorper schoolgemeenschap Amsterdam schooljaar 1966-1967. Amsterdam, Onderwijskundig Studiecentrum, 1967, XXIV, 328 blz.
(O. en W.)

CASEY, DANIEL J.

The effectiveness of two methods of teaching English as a foreign language in some Finnish secondary schools. Helsinki, 1968. (P.I.-U.)

CHURCH, JOSEPH

Language and the discovery of reality. A developmental psychology of cognition. New York, 1961. (P.I.-U.)

COMPUTER education; report of an Interdepartmental working group. London, H.M.S.O., 1967. VI, 48 blz., tab. Department of education and science. Scottish education department. Ministry of education for Northern Ireland. (O. en W.)

CORTE, E. DE en K. SWINNEN

Houding tegenover de leervakken van het Middelbaar Onderwijs. Een exact onderzoek bij zittenblijvers en normaal vorderende leerlingen. Leuven, 1965. 64 blz. (K.B.)

CROMBAG, H. F. M.

Studiemotivatie en studieattitude. Een onderzoek naar de invloed van verenigingslidmaatschap op studiemotivatie en studieattitude, en de rol die deze factoren spelen in de studie van eerstejaarsstudenten. Groningen, 1968. 114 blz. (K.B.)

DANKERS, M. L., TH. G. A. HOOGBERGEN en A. W. PARENT

Over de brug helpen; een praktische uitwerking van de studielessen in de brugklas. Groningen, Wolters, 1967. 62 blz. (O. en W.)

DEEN, N.

Totaliteitsonderwijs. Een beschouwing betreffende achtergronden, toepassing en toepasbaarheid in het Nederlandse basisonderwijs. Groningen, 1968. (P.I.-U.)

Directions, new in the study of language.

Ed. E. H. Lennenberg. Cambridge, Mass., 1966. (P.I.-U.)

DRECHSLER, JULIUS

Bildungstheorie und Prinzipienlehre der Didaktik. Heidelberg, 1967. (P.I.-U.)

DIJK, C. J. VAN

Aspekte van die Besondere Didaktiek vir die Onderrig van Skeikunde op die Middelbare Skool. Pretoria, z.j. (P.I.-U.)

EDDING, F.

Methods of analysing educational outlay. Paris, 1966. 70 blz. (K.B.)

Emphasis, Giving, to guided learning.

Ed.: Ralph Ojemann en Karen Pritchett. Ohio. Cleveland, 1966. (P.I.-U.)

EPSTEIN, W.

Varieties of perceptual learning. New York, 1967. (P.I.-U.)

FABER, J. I., R. GLASER and H. H. SCHAEFFER

Learning and programmed instruction. Reading, Mass., 1965. 182 blz. (K.B.)

FISCHER, M.

Wege zur inneren Differenzierung des Unterrichts durch programmierte Arbeitsmittel. Weinheim, 1968. (P.I.-U.)

FLEIG, P.

Ist die Synthese tot? Eine notwendige Bezinning über das Lesenlernen. Bochum, 1968. (P.I.-U.)

GAGNÉ, R. M.

The conditions of learning. New York, 1965. (P.I.-U.)

GAGNÉ, R. M.

Learning and individual differences. Columbus, 1967. (P.I.-U.)

Genesis, The, of language.

A psycholinguistic approach. Proceedings of a conference on „language development in children”, sponsored by the National Institute of Child Health and Human Development. Cambridge, 1966. (P.I.-U.)

GLOGAUER, W.

Das Strukturmodell der Didaktik. Eine Systematik und Methodologie der Didaktik für Lehrende und Studierende. München, 1967. (P.I.-U.)

GNAGEY, WILLIAM J.

The psychology of discipline in the classroom. New York, 1968. (P.I.-U.)

GRÉCO, P. et A. MORF

Structures numériques élémentaires. Presses Univ. de France. Paris, 1962. (P.I.-U.)

GREIMAS, A. J.

Sémantique structurale. Paris, 1966. (P.I.-U.)

GRIEND, P. C. VAN DE

Mogelijkheden en grenzen van het brugjaar. Een bijdrage tot de ontwikkeling van brugklassen. Amsterdam, 1967. 159 blz. (K.B.)

GROOT, A. D. DE

Vijfen en zessen; cijfers en beslissingen; het selectieproces in ons onderwijs. Groningen, Wolters, 1966. 250 blz. bibliogr., grafn., statn., tabn. (O. en W.)

HANSEN, W.

Kind und Heimat. Psychologische Voraussetzungen der Heimatkunde in der Grundschule. München, 1968. (P.I.-U.)

HIRSCH, K. DE, J. J. JANSKY en W. S. LANGFORD

Predicting, Reading, Failure. A preliminary Study of Reading, Writing and Spelling. Disabilities in Preschool Children. (P.I.-U.)

HÖHN, E.

Der schlechte Schüler. München, 1967. (P.I.-U.)

HOLMES, EMMA E.

Mathematics instruction for children. California, 1968 (P.I.-U.)

HUEY, EDMUND BURKE

The psychology and pedagogy of reading. Cambridge, Mass., 1968. (P.I.-U.)

ILG, FRANCES L. and LOUISE BATES AMES

Schoolreadiness. Behaviortests used at the Gesell Institute. New York, 1965. (P.I.-U.)

IMMIGRANT child, The, and the teacher.

Including details of classroom methods and teaching aids. London, 1966. (P.I.-U.)

INGENKAMP, K.

Schulleistungen — damals und heute. Weinheim, 1967. (P.I.-U.)

INNOVATION and change in reading instruction.

Ed. by H. M. Robinson. Chicago, Illinois, 1968. (P.I.-U.)

INSTRUCTION. Programmed -.

Ed. by Phil C. Lange. Chicago, 1967. 334 blz. (K.B.)

ITELSON, L.

Mathematische und kybernetische Methoden in der Pädagogik. (P.I.-U.)

JEZIORSKY, W.

Selbstbildungsmittel in der Grundschule. Braunschweig, 1967. (P.I.-U.)

KABOS, W. J. en B. THEOWALD

Didactiek en methodiek van het biologie onderwijs op de lagere school, 2e omgewerkte druk. Amsterdam enz., Versluys (1967). 119 blz. (O. en W.)

KARPLUS, R. - H. D. THIER

A new look at elementary school science. Chicago, 1967. (P.I.-U.)

KEMMLER, L.

Erfolg und Versagen in der Grundschule. Göttingen, 1967. (P.I.-U.)

KLAFKI, W. und W. SCHULZ

Arbeitslehre in der Gesamtschule. Hrsg. und mit einem Literaturverzeichnis vers. von F. Kaufman. Weinheim, 1968. (P.I.-U.)

KNOERS, A. M. P.

De functie van de leraar in het leer- en instructieproces. Assen, 1967. (P.I.-U.)

KUSLAN, L. I. and A. HARRIS STONE

Teaching children science. An inquiry approach. Belmont, California, 1968. (P.I.-U.)

LAAR, D. J. P. VAN DE

Geprogrammeerde instructie. Beknopte gids voor begin. programmeurs. Den Bosch, 1967. (P.I.-U.)

Language programs for the disadvantaged.

The report of the N.C.T.E. task Force on teaching English to the disadvantaged. Champaign, Illinois, 1965. (P.I.-U.)

Learners, Slow, at school.

Education pamphlet nr. 46. London, 1965. (P.I.-U.).

LEARNING by discovery.

A critical appraisal. Chicago, 1966. (P.I.-U.)

LEARNING. Programmed :- a critical evaluation.

(Papers of a seminar held at Rochester, N.Y. 1962). J. L. Hughes, ed. London, 1967. 238 blz. (K.B.)

LEEDHAM, J. and D. J. UNWIN

Programmed learning in the schools. London, 1967. 140 blz. (K.B.)

LERNEN. Programmiertes — und Lehrmaschinen.

Eine Quellensammlung zur Theorie und Praxis des programmierten Lernens. Hrsg. von Werner Correll. (Übers. aus dem Englischen. 2 Aufl. Braunschweig, 1966). 348 blz. (K.B.)

LESE-SYNTHESE, DIE.

Hrsg. C. F. Schmitt. Frankfurt a.M., 1966. (P.I.-U.)

Lese- und Rechtschreibschwäche bei Schulkindern.

Hrsg. von K. Ingenkamp. 3.Aufl. Weinheim, 1967. (P.I.-U.)

LINKER, GEKE

Besteding van studielessen. Purmerend, 1967. 79 blz. (K.B.)

LORY, P.

Die Leseschwäche. Entstehung und Formen, ursächliche Zusammenhänge, Behandlung. München, 1966. 98 blz. (K.B.)

Mathematics in primary education.

Learning of mathematics by young children. Hamburg, 1966. (P.I.-U.)

MATHEMATICS reform in the primary school.

A report of a meeting of experts held in Hamburg during january 1966. Ed. by J. D. Williams. Hamburg, 1967. (P.I.-U.)

MC.KEE, P.

Reading. A programm of instruction for the elementary school. Boston,

1966. (P.I.-U.)

MEYER-PROBST, H. P.

Lesen und Verstehen. Gedanken zum Leseunterricht der vier ersten Schuljahre. Bern, 1967. (P.I.-U.)

MIALARET, G.

The psychology of the use of audio-visual aids in primary education. London, 1966. 225 blz. Met afbn. (K.B.)

MIESKES, H.

Jenaplan und Schulreform. Oberursel, 1966. (P.I.-U.)

MÖLLER, B.

Analytische Unterrichtsmodelle. Ergebnisse und Probleme der wissenschaftlichen Lernorganisation. München, 1966. 198 blz. (K.B.)

MORRIS, J. M.

Standards and progress in reading. Studies of children's reading standards and progress in relation to their individual attributes, home circumstances and Primary school conditions. With a foreword and introd. by W. D. Wall. Slough, Bucks, 1966. (P.I.-U.)

Papers, Psycholinguistics ed. J. Lijons and R. J. Wales. Edinburgh, 1967. (P.I.-U.)

PARREREN, C. F. VAN

Leren op school. 4e druk. Groningen, 1966. (P.I.-U.)

PARREREN, CAREL F. VAN

Lernprozess und Lernerfolg. Braunschweig, 1966. (P.I.-U.)

PIKAS, ANATOL

Abstraction and concept formation. An interpretative investigation into a group of psychological frames of reference. Stockholm, 1965. (P.I.-U.)

Pre-school education today.

New approaches to teaching three-, four-, and five year-olds. Ed. Fred M. Hechinger. Garden City. New York, 1966. (P.I.-U.)

PROBLEM. Das — der Didaktik. Bericht über den fünften Deutschen Pädagogischen Hochschultag vom 1. bis 5 okt. 1962 in Trier. Weinheim, 1964. 172 blz. (K.B.)

PROGRAMMED learning; a symposium complited by the National centre for programmed learning, University of Birmingham. (London), National committee for audio-visual aids in education; Educational foundation for visual aids, (1966), 68 blz. lit.opgn., schema's, tabn. (O. en W.)

RANK, KARL

Sprachliche Situationen im Unterricht der Volksschule. Ein Beitrag zur Didaktik des Deutschunterrichts. Donauwörth, 1966. 109 blz. (K.B.)

RAPPAPORT, DAVID

Understanding and teaching elementary school mathematics. New York, 1966. 227 blz. (K.B.)

Readings in verbal learning contemporary theory and research.
Ed. Donald T. Kausler. New York, 1966 (P.I.-U.)

Reading Symposium.

The first international. Oxford, 1964. Papers on reading readiness, approaches to reading, reading failure and developments in teaching reading. New York, 1966. (P.I.-U.)

Rechenunterricht und Zahlbegriff.

Die Entwicklung des kindlichen Zahlbegriffes und ihre Bedeutung für den Rechenunterricht. Bericht und Diskussion mit Beiträgen von Jean Piaget, Kurt Resag, Arnold Fricke, und P. M. Hiele und einer Einführung von Karl Oldenbach. 2.Aufl. Braunschweig, 1965. (P.I.-U.)

REKENONDERWIJS op de lagere school.

Verslag van studiedagen van hoofden van scholen 1965. Den Bosch, 1967. (P.I.-U.)

RENNER, J. W. and W. B. RAGAN

Teaching science in the elementary school. New York, 1968. (P.I.-U.)

ROEST, PAULUS

Het godsdienstonderwijs op de middelbare school. Een didactische verkenning. Groningen. 1968. 142 blz. (K.B.)

RUBBENS, F. M. M.

Geprogrammeerd onderwijs en onderwijsresearch. 2e dr. Eindhoven, 1966. 102 blz. Met afbn. (K.B.)

SCHAARDENBURG

Het begeleiden van leraren in hun functievervulling. Eindhoven, 1967. (P.I.-U.)

SCHENK, V. W. P. en A. B. KORNDÖRFFER

Lees- en schrijfstoornissen bij kinderen. Groningen. 1966. (P.I.-U.)

SCHERER, G. C. and M. WERTHEIMER

A psycholinguistic experiment in foreign language teaching. New York, 1964. 256 blz. (K.B.)

SCHIEFELE, HANS

Motivation im Unterricht. Beweggründe menschlichen Lernens und ihre Bedeutung für den Schulunterricht. 2.Aufl. München, 1966. 215 blz. (K.B.)

SCHMIDT, P. G. (1934-).

Entstehung und Durchbildung des Rechenunterrichtes an deutschen Volks-schulen von den Anfängen bis heute. 1966. 217 blz. (K.B.)

School mathematics.

New, in the Nordic countries. Stockholm, 1967. (P.I.-U.)

SCHREUDER, GRÉ en S. TERPSTRA

Stenverts taalblocs voor het onderwijs. Apeldoorn, 1967. (P.I.-U.)

SCHULZ, W. und H. THOMAS

Schulorganisation und Unterricht. Heidelberg, 1967. 126 blz. (K.B.)

SCHWARTZE, H.

Grundriss des mathematischen Unterrichts. Bochum, 1968. (P.I.-U.)

Science in primary schools.

Education pamphlet nr. 42. London, 1965. (P.I.-U.)

SHERTZER, B. and S. C. STONE

Fundamentals of guidance. Boston, 1966. (P.I.-U.)

SINGER, K.

Aufsatzerziehung und Sprachbildung. Didaktische Wegweisung zu einer kindgemässen Aufsatz- und Sprecherziehung. München, 1966. 272 blz. (K.B.)

SKINNER, B. F.

The technology of teaching. New York, 1968. (P.I.-U.)

STERN, C.

Structural reading series. (5 dln.) Syracuse, 1966. (P.I.-U.)

STOEP, F. VAN DER

Konstituering in teoreties-didaktiese perspektief. Pretoria, 1966. 14 blz. (K.B.)

TAYLOR, E. A.

The fundamental readingskills, as related to eye-movement photography and visual anomalies. 2nd revised edition. Springfield, Illinois, 1966. (P.I.-U)

Teaching in comprehensive schools. A Second report.

Issued by the Incorporated Association of Assistant Masters in Secondary

Schools. Cambridge, 1967. (P.I.-U.)

TEACHING MACHINES and programming.

Ed. by K. Austwick. Oxford, 1964. 205 blz. (K.B.)

TEACHING. The — of the social sciences in higher technical education. An international survey. Ed. by Julius Gould and J. H. Smith. Paris, 1968. 165 blz. (K.B.)

TECHNOLOGY. Educational -.

Readings in programmed instruction. (Ed. by John P. DeCecco). New York, 1964. 479 blz. (K.B.).

THOMAS, G. I. - J. CRESCIMBENI

Individualizing instruction in the elementary school. New York, 1967. (P.I.-U.)

TRENDS. New — in mathematics teaching (1966-).

Prep. by the International Commission of Mathematical Instruction (ICMI).

— Tendances nouvelles de l'enseignement des mathématiques . . . (Paris, 1967-). (K.B.)

ULMANN, GISELA

Kreativität. Weinheim, 1968. (P.I.-U.)

USE. The — of audio-visual aids in education for international understanding. Report and recommandations of the international seminar organized by the Unesco Institute for Education in association with the Hungarian National Commission for Unesco, Budapest, 27th July-8th August, 1965. Ed. by J. Bucknell. Hamburg, 1966. 107 blz. (K.B.)

VEAL, L. RAMON, L. PIKAART and CH. BERRYMAN

Improving student teaching through objectivity and research. Lexington, 1967. IV, 35 blz. (K.B.)

VERSLAG conferentie geprogrammeerde algebra; gehouden op 20 april 1966 te Utrecht.

's-Gravenhage, Christelijk paedagogisch studiecentrum v.h.m.o. 1966. 33 blz. (O. en W.)

VERSLAG van de Studiekommisie moedertaalonderwijs, 1966-67; onder supervisie van B. M. Reynders; gerapporteerd door L. Olivier en W. Klapper. Oss, 1967. VIII, 180 blz. (O. en W.)

VOGT, H.

Programmierter Unterricht und Lehrmaschinen an Hoch- un Fachschulen der Sowjetunion. Studie zum Bildungswettlauf zwischen Ost und West. München, 1965. 55 blz. (K.B.)

WALLIN, E.

Spelling. Factorial and experimental studies. Stockholm, 1967. (P.I.-U.)

WEBER, G.

Lernen in Gruppen. Sieben Berichte. München, 1967. (P.I.-U.)

WEGMAN, R.

Theorie des Unterrichts. München, 1964. (P.I.-U.)

WIELENGA, G.

Moderne opvattingen omtrent het „leren denken”. 3e dr. 's-Gravenhage, 1962. 44 blz. (K.B.)

XOCHELLIS, PANOS

Jahresklassen oder nicht? München, 1967. (P.I.-U.)

16. VERSLAGEN, JAARBOEKEN, ENCYCLOPEDIEËN

AKADEMIE, de Kon. Ned. — van Wetenschappen.

Haar taak, geschiedenis en inrichting. Amsterdam. (P.I.-U.)

BEATON, A. E.

Criterion scaling of questionnaire items for regression analysis. Princeton, New Jersey, 1968. (P.I.-U.)

BECK, S. J. and H. B. MOLISH

Rorschach's test. New York, 1967 (P.I.-U.)

BURKE, ARVID J. and M. A. BURKE

Documentation in education. New York, 1967. (P.I.-U.)

CAMPBELL, D. T. and J. C. STANLY

Experimental and quasi-experimental design for research. Chicago, 1967. (P.I.-U.)

C. B. S.

Overgangen binnen het onderwijs en intrede in de maatschappij. 1936, 1959 en 1961-1966. Den Haag, 1967. (P.I.-U.)

C. B. S.

Statistiek van het gewoon en voortgezet gewoon onderwijs. 1966/67. Den Haag, 1967. (P.I.-U.)

CHASE, C. I.

Elementary statistical procedures. New York, 1967. (P.I.-U.)

COHEN, A. K.

Deviance and Control. New Jersey, 1966. (P.I.-U.)

COWLEY, FRASER

A critique of British empiricism. London, 1968. (P.I.-U.)

DENNIS, W.

Group Values through children's drawings. New York, 1966. (P.I.-U.)

ELZEY, FREEMAN, F.

A first reader in statistics. Belémont, California, 1967. (P.I.-U.)

Gegevens betreffende het Uitgebreid lager onderwijs per 16 januari 1966.
Den Haag, 1967. (P.I.-U.)

GLASSER, A. J. and IRLA LEE ZIMMERMAN

Clinical interpretation of the Wechsler Intelligence Scale for children.
New York, 1968. (P.I.-U.)

HAYS, W. L.

Basic statics. Belémont, California, 1967. (P.I.-U.)

HAYS, W. L.

Quantification in psychology. Belémont, California, 1967. (P.I.-U.)

Jeunes d'aujourd'hui

Rapport d'enquête du Ministère de la jeunesse et des sports 1967. Paris,
1967. (P.I.-U.)

KHATCHADOURIAN, H.

A critical study in method. The Hague, 1967. (P.I.-U.)

MATEJEK, G.

Zur Frage quantitativer und qualitativer Änderungen einiger Rorschach-Kategorien in Schulalter. Weinheim, 1966. (P.I.-U.)

MORIARTY, A. E.

Constancy and I. Q. Chanche. Springfield, 1966. (P.I.-U.)

NIEUWENHUIZE, C. A. O. VAN

Intelligible fields in the social sciences. The Hague, 1967. (P.I.-U.)

OLECHOWSKI, R.

Ein methodischer Ansatz für experimentelle Untersuchungen zum Stimm- und Sprechausdruck beim Lügen. Wien, 1965. (P.I.-U.)

Onderwijsverslag, 1966.

Herdenkingsuitgave — 150 jaren onderwijsverslaggeving. Den Haag 1967.
(P.I.-U.)

PAWLIK, K.

Dimensionen des Verhaltens. Bern, 1968. (P.I.-U.)

PEURSEN, C. A. VAN, C. P. BERTELS, D. NAUTA

Informatie. Een interdisciplinaire studie. Utrecht, 1968. (P.I.-U.)

PLANNING and effecting needed changes in education.

Ed. by E. L. Morphet and Ch. C. Ryan. New York, 1967 (P.I.-U.)

POLSKY, H. W. and D. S. CLASTER

The dynamics of residential treatment. A social system analysis. Chapel Hill, 1968. (P.I.-U.)

Research, Scientific in British universities and colleges.

1966-67. Vol. 3. London, 1967, (P.I.-U.)

STEEKAMP, W. L.

'n Kwalitatiewe ontleding van intelligensieprestasies deur middel van die nuwe Suid-Afrikaanse individuele skaal; 'n pedagogies-psigologiese evaluering. Stellenbosch, 1966. 158 blz. (K.B.)

STEWART, W. A. C. and W. P. MC.CANN

The educational innovators. 1750-1880. London, 1967. (P.I.-U.)

SWAAB, R. Z.

Over selectie en differentiatie in het vlo. Groningen, 1968. (P.I.-U.)

TESTTHEORIE, Psychologische.

Hrsg. von G. H. Fischer. Bern, 1968. (P.I.-U.)

VEDDER, R.

Observatie van kinderen. Aanwijzingen voor de observatie van kinderen in de leef- en leersituatie. Groningen, 1967. (P.I.-U.)

WOLFF, CH. J. DE

Het criteriumprobleem. Deventer, 1967. (P.I.-U.)

WOLFF-ALBERS, A. D.

Evaluatie van een opleiding, het nut van controlegroepen. Groningen, 1968.
(P.I.-U.)

ZEPPELIN, I. S. VON

Die Variablen der Holtzman Inkblot Technique in ihrer Beziehung zur Introversion und Extraversion. Bern, 1966. (P.I.-U.)